

**Paaswake
30 maart 2024**

Verhalen van de Kruisweg

'Dode' zwaluw in liefdevolle handen

Dorpskerk – Blaricum

- De lezingen van de Paasnacht -

Stilte

Inleiding

De graflegging: Johannes 19, 38-42, door Jurjen

[38] Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. [39] Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera. [40] Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. [41] Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. [42] Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Zingen: O diepe nacht die ons omringt, Lied 599

Koor: 1

Allen: 2, 3, 4 en 5

Eerste lezing: Genesis 1, 1-10, door Aliëtte

[1] In het begin schiep God de hemel en de aarde. [2] De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest. [3] God zei: 'Laat er licht zijn,' en er was licht. [4] God zag dat het licht goed was, en Hij scheidde het licht van de duisternis; [5] het licht noemde Hij dag, de duisternis noemde Hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

[6] God zei: 'Laat er midden in het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt.' [7] God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven. Zo gebeurde het. [8] Hij noemde het gewelf hemel. Het werd avond en het werd morgen. De tweede dag.

[9] God zei: 'Laat het water onder de hemel naar één plaats stromen, zodat er droog land verschijnt.' En zo gebeurde het. [10] Het droge noemde Hij aarde, het samengestroomde water noemde Hij zee. En God zag dat het goed was.

Zingen: Die chaos schiep tot mensenland, Lied 322

Allen: 1 en 3

Koor: 2

Tweede lezing: Ezechiël 37, door Beatrijs

[1] Ik werd opnieuw door de hand van de HEER gegrepen. Zijn geest voerde mij mee en Hij zette mij neer in een dal vol beenderen. [2] Ik moest er aan alle kanten omheen lopen, en zo zag ik dat er verspreid over het dal heel veel beenderen lagen, die helemaal waren uitgedroogd. [3] De HEER vroeg mij: ‘Mensenkind, kunnen deze beenderen weer tot leven komen?’ Ik antwoordde: ‘HEER, mijn God, dat weet U alleen.’

[4] Toen zei Hij: ‘Profeteer, en zeg tegen deze beenderen: “Dorre beenderen, luister naar de woorden van de HEER! [5] Dit zegt God, de HEER: Beenderen, Ik ga jullie adem geven zodat jullie tot leven komen. [6] Ik zal jullie pezen geven, vlees op jullie laten groeien en jullie met huid overtrekken. Ik zal jullie adem geven zodat jullie tot leven komen. Dan zullen jullie beseffen dat Ik de HEER ben.”’

[7] Ik profeteerde zoals mij was opgedragen. Zodra ik dat deed hoorde ik een geluid, er klonk een geruis van botten die naar elkaar toe bewogen en zich aaneenvoegden. [8] Ik zag pezen zich aanhechten en vlees groeien, ik zag hoe er huid over de botten heen trok, maar ademen deden ze nog niet.

[9] Toen zei Hij tegen mij: ‘Profeteer tegen de wind, profeteer, mensenkind, en zeg tegen de wind: “Dit zegt God, de HEER: Kom uit de vier windstreken, wind, en blaas in deze doden, zodat ze weer gaan

leven.”’ [10] Ik profeteerde zoals Hij mij gezegd had, en de lichamen werden met adem gevuld. Ze kwamen tot leven en gingen op hun voeten staan: een onafzienbare menigte.

[11] En Hij zei tegen mij: ‘Mensenkind, deze beenderen zijn het volk van Israël. Het zegt: “Onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden.”

[12] Profeteer daarom en zeg tegen hen: “Dit zegt God, de HEER: Mijn volk, Ik zal jullie graven openen, Ik laat jullie uit je graven komen en Ik zal jullie naar het land van Israël brengen. [13] Mijn volk, als Ik je graven open en jullie uit je graven laat komen, zullen jullie beseffen dat Ik de HEER ben.

[14] Ik zal jullie mijn adem geven zodat jullie weer tot leven komen, Ik zal jullie in je eigen land laten wonen, en jullie zullen beseffen dat Ik de HEER ben. Wat Ik gezegd heb, zal Ik doen – zo spreekt de HEER.”

[15] De HEER richtte zich tot mij:

[16] ‘Mensenkind, neem een stuk hout en schrijf daarop: “Juda, en de Israëlieten die bij hem horen.”

Neem dan nog een stuk hout en schrijf daarop: “Jozef” – dat is het stuk hout van Efraïm – “en heel het volk van Israël dat met hem verbonden is.” [17] Voeg die twee samen tot één geheel, zodat ze in je hand één stuk hout vormen. [18] En als je volksgenoten je vragen: “Wil je ons vertellen wat je hiermee bedoelt?”, [19] zeg dan: “Dit zegt

God, de HEER: Ik neem het stuk hout van Jozef – dat van Efraïm dus – en van de stammen van Israël die met hem verbonden zijn, en Ik leg dat tegen het stuk hout van Juda aan. Ik maak er één stuk hout van, in mijn hand zullen ze één worden.”

^[20] De stukken hout waarop je geschreven hebt, moet je duidelijk zichtbaar in je hand houden, ^[21] en dan zeggen: “Dit zegt God, de HEER: Ik haal de Israëlieten weg bij de volken waar ze terechtgekomen zijn, Ik zal ze overal vandaan bijeenbrengen en ze naar hun eigen land laten gaan. ^[22] Ik zal één volk van hen maken in het land en op de bergen van Israël, en één koning zal over hen allen regeren. Niet langer zullen ze uit twee volken bestaan en verdeeld zijn in twee koninkrijken.

^[23] Ze zullen zich niet meer verontreinigen met hun afgoden en hun afschuwelijke misdaden, Ik zal hen van hun zondige ontrouw redden en hen reinigen. Zij zullen

mijn volk zijn en Ik zal hun God zijn.

^[24] David, mijn dienaar, zal hun koning zijn, en samen zullen ze één herder hebben. Mijn regels zullen ze in acht nemen en mijn bepalingen zullen ze naleven. ^[25] Ze zullen wonen in het land dat Ik aan mijn dienaar Jakob gegeven heb, het land van jullie voorouders. Zij en hun kinderen en de kinderen van hun kinderen zullen daar voor altijd wonen, en mijn dienaar David zal voor altijd hun vorst zijn.

^[26] Ik sluit met hen een vredesverbond, een verbond dat eeuwig zal duren. Ik zal hun een vaste woonplaats geven en hen talrijk maken; mijn heiligdom zal voor altijd in hun midden staan.

^[27] Bij hen zal Ik wonen; Ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn.

^[28] En de volken zullen beseffen dat Ik, de HEER, Israël heilig doordat mijn heiligdom voor altijd in hun midden is.”

Zingen: Zo dor en doods, Lied 610

Allen: 1, 3 en 5

Koor: 2 en 4

Gedicht: Vragenderwijs (Guillaume van de Graft), door Aliëtte

Ik vroeg het aan de vogels
de vogels waren niet thuis

ik vroeg het aan de bomen
hooghartige bomen

ik vroeg aan het water
waarom zeggen ze niets
het water gaf geen antwoord

en zelfs als het water geen antwoord geeft
hoewel het zoveel tongen heeft
wat is er dan

wat is er dan
er is alleen een visserman

die draagt het water
onder zijn voeten
die draagt een boom
op zijn rug
die draagt op zijn hoofd een vogel.

Orgel: *improvisatie*

Derde lezing: Jesaja 54,17 – 55,11, door Beatrijs

<54> ^[17] Maar elk wapen dat tegen jou wordt gesmeed
zal machteloos zijn,
en ieder die jou in een geding belastert
zal zelf veroordeeld worden.

Dit is het deel dat de dienaren van de HEER toekomt,
dit is het recht dat Ik hun toeken – spreekt de HEER.

<55> ^[1] Hierheen! Hier is water,
voor ieder die dorst heeft.

Kom, ook al heb je geen geld.

Koop hier je voedsel en eet.

Kom, koop voedsel zonder geld,
koop wijn en melk zonder betaling.

^[2] Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is,
je loon besteden aan wat niet verzadigen kan?

Luister aandachtig naar Mij,
en je zult ruimschoots te eten hebben
en genieten van een overvloedig maal.

^[3] Leen Mij je oor en kom bij Mij,
luister, en je zult leven.

Ik sluit met jullie een eeuwigdurend verbond,
als blijvende bevestiging van mijn liefde voor David.

^[4] Hem heb Ik aangesteld
als getuige voor de volken,
als vorst en heerser over de naties.

[5] Ook jij zult een volk ontbieden
dat je nog niet kende,
en een volk dat jou nog niet kende
zal zich haasten om bij je te zijn,
omwille van de HEER, je God,
de Heilige van Israël,
die je deze luister heeft verleend.

[6] Zoek de HEER nu Hij zich laat vinden,
roep Hem terwijl Hij nabij is.

[7] Laat de goddeloze zijn slechte weg verlaten,
laat de onrechtvaardige zijn snode plannen herzien.
Laat hij terugkeren naar de HEER,
die zich over hem zal ontfermen;
laat hij terugkeren naar onze God,
die hem ruimhartig zal vergeven.

[8] Mijn plannen zijn niet jullie plannen,
en jullie wegen zijn niet mijn wegen – spreekt de HEER.

[9] Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven,
en mijn plannen jullie plannen.

[10] Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel
en daarheen niet terugkeert
zonder eerst de aarde te doordrenken,
haar te bevruchten en te laten gedijen,
zodat er zaad is om te zaaien en brood om te eten –

[11] zo geldt dit ook voor het woord
dat voortkomt uit mijn mond:
het keert niet vruchteloos naar Mij terug,
niet zonder eerst te doen wat Ik wil
en te volbrengen wat Ik gebied.

Zingen: O alle gij dorstigen, kom tot de stromen, Lied 382

Vierde lezing: Job 29, door Aliëtte

[1] Job zette zijn betoog voort:

[2] ‘Was alles maar als in de dagen van weleer,
als in de dagen dat God over mij waakte,

[3] in de tijd dat zijn lamp boven mij scheen
en mijn weg door het donker verlichtte,

[4] in de tijd dat ik de kracht van de jeugd bezat,
met het vertrouwde gezelschap van God in mijn huis,

[5] toen de Ontzagwekkende met mij verkeerde

en mijn kinderen bij mij waren,
[6] toen ik mijn voeten in room liet baden
en een stroom van olie voor mij opwelde uit de rots.
[7] Wanneer ik naar de stadspoort ging
om mijn plaats op het plein in te nemen,
[8] trokken de jongeren zich terug zodra ze me zagen,
en stonden de ouderen op om mij te begroeten.
[9] De aanzienlijken staakten hun gesprekken
en legden eerbiedig een hand op hun mond,
[10] de stemmen van de edelen verstomden
en hun tong kleefde aan hun gehemelte.
[11] Ieder die mij hoorde prees mijn woorden,
ieder die mij zag had niets dan lof,
[12] omdat ik de arme redde die om hulp riep,
en de wees die in de steek gelaten was.
[13] Ik werd gezegend door de stervende,
in het hart van de weduwe bracht ik de vreugde terug.
[14] Ik kleepte mij in gerechtigheid en deze kleepte mij,
het recht was mij een mantel en een tulband.
[15] Ogen was ik voor de blinde,
voeten was ik voor de lamme.
[16] Voor de behoeftigen was ik een vader,
ik verdedigde de zaak van vreemdelingen.
[17] Ik brak de kaken van de boosdoener
en ontrukte de prooi aan zijn tanden.
[18] En ik zei bij mezelf: Ik zal sterven in mijn nest,
als een feniks zal ik mijn dagen vermenigvuldigen,
[19] met mijn wortels gestrekt naar het water
en de dauw van de nacht op mijn takken,
[20] met mijn eer die nooit zal verbleken,
de boog in mijn hand steeds weer gespannen.
[21] Zij luisterden vol verwachting naar mij,
ze zwegen om te horen wat ik hun zou raden.
[22] Wanneer ik had gesproken waren ze stil,
mijn woorden daalden zacht op hen neer.
[23] En ze keken naar mij uit als naar de regen,
ze openden hun mond als voor de lentedruppels.
[24] Ik lachte hun toe – zij waren verrast,
en deden alles om mij niet te misnoegen.
[25] Ik wees hun de weg en nam plaats als hun leider,
zoals een koning bij zijn legers woont,
ik was de trooster van de treurenden.

Zingen: Geen taal bij machte U te meten, Lied 850

Allen: 1, 3 en 5

Koor: 2 en 4

Vijfde Lezing: Baruch 3, 9-38, door Jurjen

[9] Luister, Israël, naar de geboden die leven beloven,
hoor aandachtig en ontdek wat inzicht is.

[10] Wat is er gebeurd, Israël,
dat je nu in het land van je vijanden leeft,
je oude dag op vreemde bodem slijt

[11] en onrein bent geworden als een dode,
alsof ook jij in het dodenrijk woont?

[12] Je hebt de bron van de wijsheid verlaten.

[13] Als je was gebleven op de weg die God je wees
had je voor altijd in vrede geleefd.

[14] Leer waar inzicht is, waar kracht is, waar begrip,
dan ontdek je waar leven is, een lang leven,
waar licht is voor de ogen, en vrede.

[15] Wie kan de woonplaats van de wijsheid vinden?
Wie is in haar schatkamers doorgedrongen?

[16] Waar zijn de leiders van de volken,
zij die macht hebben over de dieren,

[17] zich vermaken met de vogels,
en zilver en goud vergaren,

schatten waarop mensen bouwen –
aan al dat vergaren komt nooit een eind;

[18] waar zijn zij die belust zijn op geld, hun grootste zorg –
van al hun moeite blijft niets over.

[19] Verdwenen zijn ze, afgedaald in het dodenrijk;
anderen namen hun plaatsen in.

[20] Een nieuw geslacht kwam de aarde bevolken,
maar de weg naar de kennis vonden ze niet,

[21] haar paden bleven voor hen verborgen;
ze taalden niet naar wijsheid.

En hun nageslacht is nog verder afgedwaald.

[22] Ook in Kanaän werd niets van de wijsheid vernomen,
in Teman was ze evenmin bekend.

[23] Zelfs Hagers kinderen, overal op zoek naar kennis,
en de wereldwijze kooplieden van Merran en van Teman
en de dichters en anderen die inzicht zoeken,
zij vonden de weg naar de wijsheid niet,
ze hadden geen oog voor haar paden.

[24] Israël, hoe groot is Gods woning,
hoe uitgestrekt het gebied waarover God heerst:
[25] groot en oneindig, groots en onmeetbaar!
[26] Daar zijn ooit de giganten geboren,
de befaamde helden uit het verre verleden,
groot van gestalte, bedreven in de strijd.
[27] Maar hen heeft God niet uitgekozen,
aan hen heeft Hij de weg naar de kennis niet onthuld.
[28] Door gebrek aan inzicht gingen zij ten onder,
hun dwaze gedrag bracht hen ten val.
[29] Wie is naar de hemel opgestegen,
wie heeft de wijsheid van daar gehaald
en haar uit de wolken naar de aarde gebracht?
[30] Wie is de zee overgestoken
en heeft haar aan de overkant gevonden
en haar gekocht voor kostbaar goud?
[31] Niemand is er die haar wegen kent,
niemand die haar paden wil weten.
[32] Maar Hij die alles weet, kent haar,
zijn inzicht heeft haar ontdekt.
Hij schiep de aarde voor eeuwig
en bevolkte haar met dieren.
[33] Hij stuurde het licht op weg, en het ging,
Hij riep het, en het kwam, in diep ontzag.
[34] De sterren op wacht schitterden vreugdevol;
[35] Hij riep, en ze antwoordden: 'Hier zijn we,'
vol vreugde schitterend voor hun schepper.
[36] Hij is onze God!
Niemand kan zich met Hem meten.
[37] De weg naar de wijsheid had voor Hem geen geheimen.
Hij gaf haar aan zijn dienaar Jakob,
aan Israël, die Hij beminde;
[38] daarna verscheen ze op aarde
en verkeerde onder de mensen.

Zingen: Wij zullen leven, God zij dank, Lied 611

Zesde lezing: 1 Korintiërs 15, 35-44, door Beatrijs

[35] Nu zou iemand kunnen vragen:
'Maar hoe worden de doden
opgewekt? Met wat voor lichaam
komen ze tot leven?' [36] Dwaas die u

bent! Als u iets zaait, moet dat eerst
sterven voordat het tot leven kan
komen. [37] En wat u zaait heeft nog
niet de vorm die het later krijgt; het

is nog maar een naakte korrel, een graankorrel misschien of iets anders.

^[38] God geeft daaraan de vorm die Hij heeft vastgesteld, en Hij geeft elke zaadkorrel zijn eigen vorm.

^[39] Elk aards lichaam is anders; het lichaam van een mens is enig in zijn soort, dat van een dier eveneens, dat van een vogel ook, en ook dat van een vis. ^[40] Er zijn lichamen aan de hemel en lichamen op aarde, maar de schittering van een hemellichaam is anders dan die van een aards lichaam. ^[41] De zon heeft een andere schittering dan de maan,

de maan weer een andere dan de sterren, en de sterren onderling verschillen ook in schittering. ^[42] Zo zal het ook zijn wanneer de doden opstaan. Wat in vergankelijke vorm wordt gezaaid, wordt in onvergankelijke vorm opgewekt, ^[43] wat onaanzienlijk en zwak is wanneer het wordt gezaaid, wordt met schittering en kracht opgewekt. ^[44] Er wordt een aards lichaam gezaaid, maar een geestelijk lichaam opgewekt. Wanneer er een aards lichaam is, is er ook een geestelijk lichaam.

Zingen: Christus, uit God geboren, Lied 517

Allen: 1 en 5

Koor: 3

Zevende lezing: Matteüs 27, 62-66, door Jurjen

^[62] De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus. ^[63] Ze zeiden tegen hem: ‘Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen Hij nog leefde, gezegd heeft: “Na drie dagen zal Ik uit de dood worden opgewekt.”’ ^[64] Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen Hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: “Hij is opgewekt uit de dood,” en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.’ ^[65] Pilatus antwoordde: ‘U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.’ ^[66] Ze gingen naar het graf en beveiligden het door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Zingen: Christus ging als eerste, Lied 523

Koor: coupletten

Allen: refrein

- Gedachtenis van de doop -

Water wordt in de doopvont gegoten

Inleiding

Lezen: Efeziërs 4, 1-6, door Aliëtte

^[1] Ik, die gevangenzit omwille van de Heer, vraag u dan ook dringend de weg te gaan die past bij de roeping die u hebt ontvangen: ^[2] wees altijd nederig, zachtmoedig en geduldig, en verdraag elkaar uit liefde. ^[3] Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft: ^[4] één lichaam en één geest, zoals u één hoop hebt op grond van uw roeping, ^[5] één Heer, één geloof, één doop, ^[6] één God en Vader van allen, die boven allen, door allen en in allen is.

Zingen: In U zijn wij begrepen, Lied 351

Doopbelijdenis

Vgr: Nu ook wij dan
met Christus zijn begraven
en verlangen met hem op te staan,
vraag ik u allen
die in deze nacht uw doop gedenkt:

Wilt u de Enige, uw God, dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Allen: Ja, dat willen wij!

Vgr: Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons heersen?

Allen: Ja, dat willen wij!

Vgr: Wilt u elk slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid
van de kinderen van God?

Allen: Ja, dat willen wij!

Credo: In God de Vader op zijn troon, Lied 342

Koor: 1 en 4

Allen: 2-3 en 5

Rondgang langs de doopvont

Orgel: *improvisatie*

Gebeden

Zingen: Als alles duister is, Lied 598 (7x)

Koor en allen

- De komst van het Licht -

Stilte

De Paaskaars wordt binnengebracht

Cantor: Licht van Christus!

Allen: Heer, wij danken U.

Het licht wordt doorgegeven

Wie doorgeeft zegt: Het licht van Christus!

Wie ontvangt zegt: Amen.

De kaarsen blijven branden tot het einde van de dienst

Zingen: O vlam van Pasen, steek ons aan, Lied 637

Allen: 1 en 2

Koor: 3

Allen: 4

Lezen: 1 Petrus 1, 3-5, door Beatrijs

[3] Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus: in zijn grote barmhartigheid heeft Hij ons door de opstanding van Jezus Christus uit de dood opnieuw geboren doen worden en ons zo levende hoop gegeven. [4-5] Er wacht u, die vanwege uw geloof door Gods kracht wordt beschermd, in de hemel een onvergankelijke, ongerepte erfenis die nooit verwelkt. U ziet de redding tegemoet, die klaarligt om aan het einde van de tijd geopenbaard te worden.

Zingen: Sta op! – Een morgen ongedacht, Lied 630

Allen: 1, 2 en 4

Koor: 3

Zegen

Allen: Amen, amen, amen.

Orgel: *Toccata - uit: symphonie V; C.M. Widor*

M.m.v. koor o.l.v. Richard Vos, bestaande uit:

sopraan: Margriet Vos, Cari Sanger,

alt: Annemiek Schrijver,

tenor: Peter Sanger,

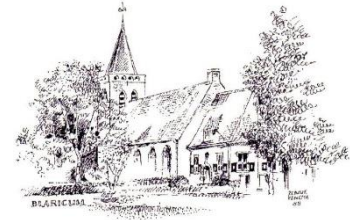
bas: Bert Kamminga,

Afbeelding voorzijde

Jezus in het graf gelegd / 'Dode' zwaluw in liefdevolle handen,
Veertiende Statie
acrylverf op canvas, Kruiswegstaties 2023, Michiel Hiep.

**PROTESTANTSE
GEMEENTE
te BLARICUM**

Liturgische kleur : paars

Voorganger : *ds. Jurjen Zeilstra*
Ouderling : *Beatrijs Bulder*
Lectoren : *Beatrijs Bulder en Aliëtte van der Wal*
Diaken : *Machteld de Hoop*
Organist : *Richard Vos*
en koor o.l.v.

[ho]